

Naturskyddsföreningen Vänersborg, projekt 2023 - 2026

Naturreseptat längs Lillån – från Väneren till Restad gård

Naturskyddsföreningen Vänersborg vill att den stadsnära naturen och kulturhistorien vid Lillån/Önafors skyddas, bevaras och utvecklas som ett kommunalt naturreseptat för all framtid.

Tillsammans med våra medlemmar, kommuninvånare och samarbetspartners arbetar vi målmedvetet och konkret för att få till stånd ett natur- och kulturseptat.

Torsdag den 21 september 2023 startades formellt projektet när 15 personer var med på [startmötet i Lillåstugan](#). På den här sidan samlar vi mötesanteckningar, länkar till dokument och annat som berättar om arbetet projektgruppen bedriver. Vi siktar på att driva projektet i 3 år, och delar av det kan vara i studiecirkelform.

Avslut av projektet september 2026 – en ny fas tar vid

Redan september 2023 beslutades att projektet skulle fortgå i tre år. Föreningens kontakter med Vänersborgs kommun är goda, och vi är övertygade om att vårt arbete har hjälpt till att driva på frågan om att skapa ett naturreseptat längs Lillån, det vill säga all kommunal mark från Väneren till Restad (gård).

Som vi förstår det, av senaste mötet 26 maj i år, får våra politiker ett förslag att ta ställning till under våren 2027.

Möte med kommunen 26 maj 2026

Föreningen hade tre representanter med på mötet, Lave, Christina och Johan, som Vänersborgs kommun kallat till tisdagen den 26 maj.

Även boende i området deltog. Från kommunen deltog Hedvig Särg, Pål Castell, Morgan Fast, Lisa Rex och Reine Lundgren, vilka presenterade arbetet med att ta fram ett förslag på naturreseptat vid Lillån.

Det finns många olika aspekter att ta hänsyn till i förslaget och många av de saker vi i föreningen och projektgruppen har diskuterat som vår vision för septatet finns med. Kommunen kommer att lägga fram möjligheterna som finns i området, med grund i ekologin (flera olika biotoper), tillgänglighet för allmänheten, rekreation (inkl fiske), pedagogiska aktiviteter och även djurhållning för att hålla ängar och betesmark öppna.

Reine Lundgren, fritidsförvaltningen, har ansökt om LONA-medel för att bland annat förbättra tillgängligheten till området och grillplatsen en bit bakom Lillåstugan.

Överlag har kommunen gjort ett gediget arbete med grund i deras miljö- och fritidsstrategier. Enligt kommunrepresentanterna kan ett förslag vara klart våren 2027. Sedan återstår det bara att invänta politikernas syn på förslaget.

Redovisning av utförd artinventering i Lillån juni 2025

Här är rapporten från [Miljöteknik i Väst](https://miljoteknikivast.se/) (<https://miljoteknikivast.se/>), som beskriver utfallet av elfisket i Lillån. Det finns även några rekommendationer om vad som kan göras för att förbättra förutsättningarna ännu mer!

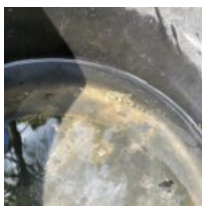
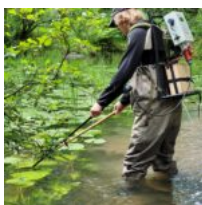
24 juni 2025 – elfiske genomfört i Lillån!

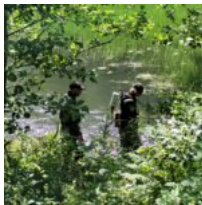
Som en del av artinventering i det här projektet sökte föreningen medel, och beviljades av vår riksorganisation, för att genomföra elfiske i Lillån. Veckan efter midsommar var det dags! Då kom Sebastian och Erik från Miljöteknik i Väst och gick i Lillån både tisdag och torsdag. Kim var med under tisdagen 24/6, så bilderna är från den dagen.

Många simpor, några gäddor och en lake som smet. Men det bästa av allt är att i Kvarndammen var det många öringar(!) i varierande ålder, enligt Sebastian.

När rapporten kommer från Miljöteknik kommer den att läggas upp här på vår webbsida, så den blir tillgänglig för alla.

Klicka på bilden för att se i större format.

23 april 2025 – informationsmöte hos Vänersborgs kommun

Föreningen och andra intressenter kring Lillånområdet fick en [inbjudan](https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/287/2025/05/Inbjudan-Informationstraff-Lillan.pdf) till informationsmöte i kommunhuset onsdag 23 april. Från projektgruppen deltog Susanne Björk, Carina Munda och Kim Blomster. Mötet startade med att kommunens representanter berättade hur planeringen kan se ut för att skapa ett naturreservat. Efter det satt vi i grupper och diskuterade vilka värden området har, vilka utvecklingsmöjligheter vi ser, och om det finns något som oroar. Kvällen var givande och vi ser fram emot fortsatta diskussioner och möten.

Vad är ett naturreservat?

- **Långsiktigt områdesskydd** för att bevara och utveckla
 - biologisk mångfald
 - värdefulla naturmiljöer
 - områden för friluftsliv och rekreation
- **Föreskrifter** – regler för att skydda och bevara området och dess värden.
- **Skötselplan** – beskriver hur reservatet ska förvaltas och skötas. Skötselplanen revideras vid behov.

26 mars 2025 – Onlinemöte med konsultfirman Miljöteknik i Väst och bokat datum för elfisket i Lillån! Det blir 2 dagar under vecka 26 (veckan efter midsommar).

Beställningen e-postades till konsulten den 6 januari -25.

6 december 2025 – projektbidrag beviljat för elfiske i Lillån!

Föreningen har fått mejl med beslut om beviljat projektbidrag för elfiske i Lillån 2025. Hurra! Det passade vi på att fira under glöggminglet i Lillåstugan den 12 december. Beställning skickas till konsulten, så vi kan bestämma tidpunkt för två dagars elfiske.

Här är beslutet som kom från riksföreningen [Beslut 251-6 Vänersborg – Artinventering av fisk i Lillån](https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/287/2025/01/Beslut-251-6-Vanersborg-Artinventering-av-fisk-i-Lillan.pdf) (<https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/287/2025/01/Beslut-251-6-Vanersborg-Artinventering-av-fisk-i-Lillan.pdf>).

1 oktober 2024 skickade vi in en ansökan om projektbidrag till rikskansliet

För att få ekonomiskt stöd för att genomföra elfiske i Lillån sommaren 2025 har en ansökan skickats in till Naturskyddsföreningens rikskansli den 1 oktober.

Beslut om avslag eller beviljat stöd får vi 8 veckor efter sista ansökningsdag, som var 1/10.

Här kan du läsa [Anvisningar-Projektbidrag-2025-1](https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/287/2024/11/Anvisningar-Projektbidrag-2025-1.pdf) (<https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/287/2024/11/Anvisningar-Projektbidrag-2025-1.pdf>) och här är [Ansökan 2025-1 projektbidrag elfiske i Lillån Vänersborg](https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/287/2024/11/Ansokan-2025-1-projektbidrag-elfiske-i-Lillan-Vanersborg.pdf) (<https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/287/2024/11/Ansokan-2025-1-projektbidrag-elfiske-i-Lillan-Vanersborg.pdf>).

Möte med Länsstyrelsen 10 juni 2024 i Lillåstugan, från kl 16:00

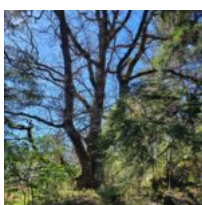
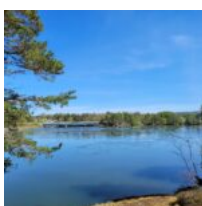
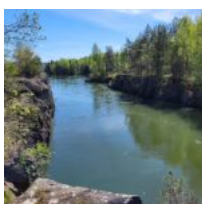
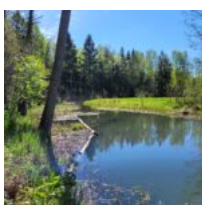
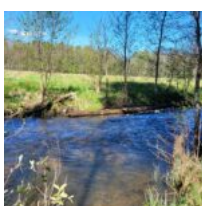
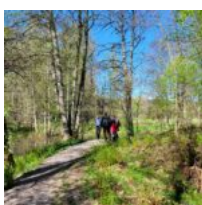
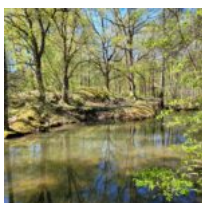
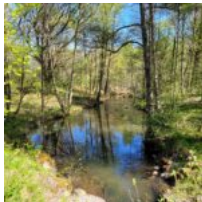
Projektgruppen träffar Anton Larsson från Länsstyrelsen. Mötet fokuserar på att informera Länsstyrelsen om föreningens arbete hittills och lite om "läget" i den kommunala processen inkl. om det aktuella kommunala planeringsunderlaget gällande naturvård och skyddsvärd natur i Vänersborgs kommun.

För projektets del vill gruppen dels lära sig mer om naturreservat-processen, aktuell lagstiftning, övriga rättsliga, ekonomiska * och praktiska förutsättningar inkl. länsstyrelsens personella och ekonomiska resurser att bistå i den kommunala processen.

*) såsom kostnader för utredning och genomförande, för skötsel m.m.

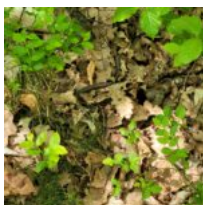
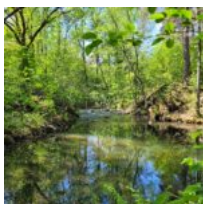
Genomförda exkursioner i Lillån-området söndagarna 12 och 19 maj 2024

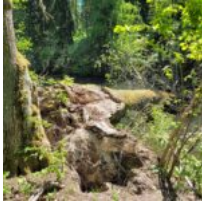
Den 12 maj gick vandrigen norrut/uppströms från Lillåstugan/Bruksvägen.

Den 19 maj gick vandringen söderut/nedströms från Lillåstugan/Bruksvägen.

Online-möte uppstart inventeringsgrupp söndag 12 maj kl 19:00

Inbjudan har skickats ut till berörda. Förslaget till agenda är följande

- Utbildning i artportalen – kamratcirkel?
- Förberedelser och uppdrag
- Geografiska områden och teman för inventeringsområden
- Dagar och tider för inventeringsrundor
- Dokumentering och redovisning

Om du är intresserad av att bidra till inventeringsarbetet och mötet 12/5 så meddela projektadmin Kim Blomster [via mejl \(mailto:vanersborg@naturskyddsforeningen.se\)](mailto:vanersborg@naturskyddsforeningen.se) eller sms till 070-223 25 46.

Projektgruppsmöte torsdag 2 maj kl 17:00

Vi var några få som träffades i Lillåstugan den här torsdagen, men vi tog några steg framåt. Här är vad vi pratade om efter fikastunden.

Gick igenom anteckningarna från mötet med kommunen 26 mars. Inga utestående punkter, dialog fortsätter i samma goda anda.

Vi vill ha ett möte med Länsstyrelsen för att bland annat prata om elfiske, inventeringar, processen för naturreservat. Vi försöker få till en träff (gärna i Lillåstugan!) under juni månad. Lave har redan tagit kontakt och vi föreslår nu 10/6 eller 14/6.

Uppstart av arbetsgrupp för inventering i området sker online. Kim skickar inbjudan för Teamsmöte söndag 12/5.

Kommande aktiviteter i området

Det blir två exkursioner söndag 12 och 19 maj. [Läs mer här. \(https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/2024/05/04/vi-utforskar-naturen-langs-lillan-i-vanersborg/\)](https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/2024/05/04/vi-utforskar-naturen-langs-lillan-i-vanersborg/).

Loppis i Lillåstugan sker torsdag 9 maj, och samma dag startar tipspromenad om biologisk mångfald. Vinnaren dras torsdag 23 maj kl 18.

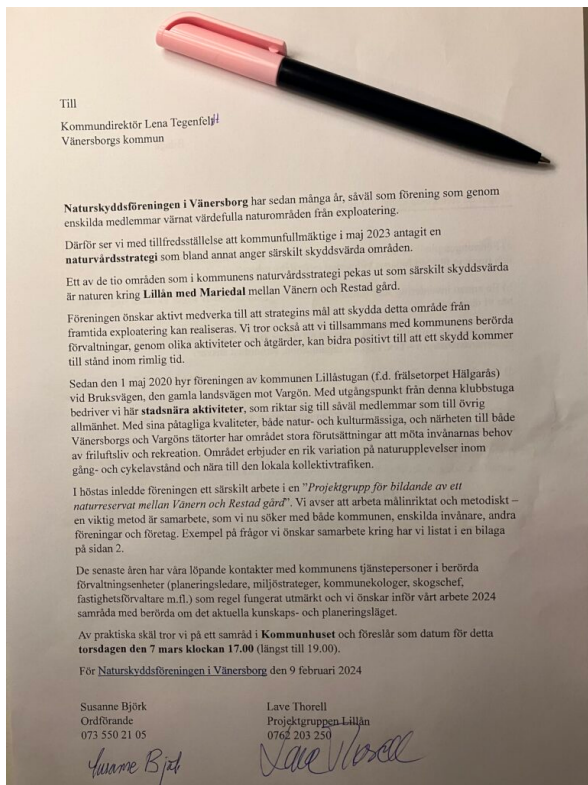
Möte med Vänersborgs kommun tisdag 26 mars

Projektgruppen träffade representanter från Vänersborgs kommun som svarade på frågorna i den skrivelse som föreningen skickade in i slutet av januari.

Ett givande möte där vi tillsammans diskuterade möjligheter och utmaningar, både med området och processen att bilda naturreservat.

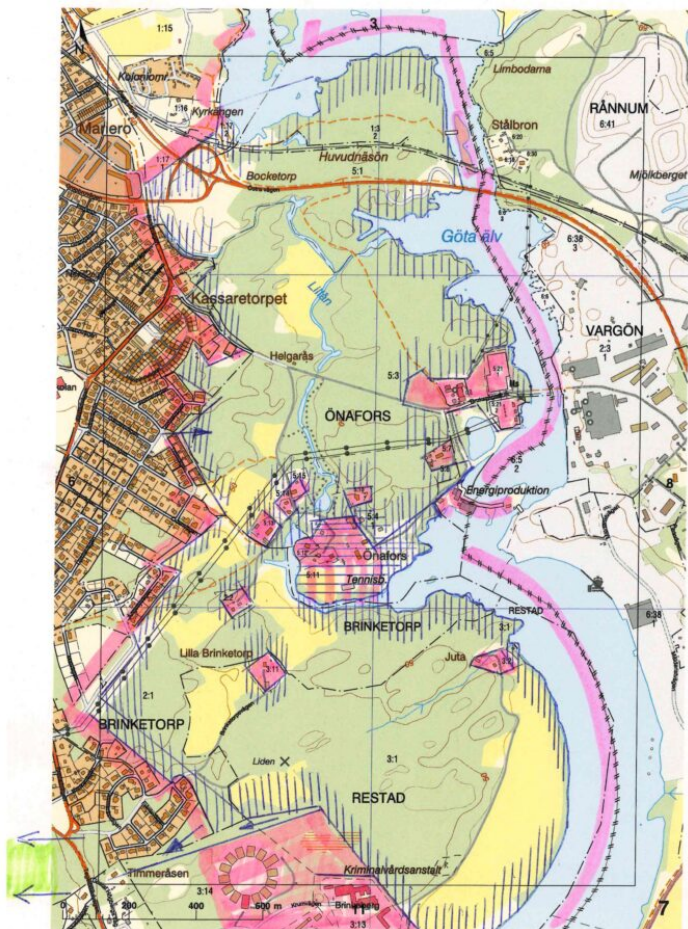
Möte 2024-01-25

Vi var fem som träffades i Studieförbundets lokaler och gick igenom samt prioriterade i aktivitetslistan för samverkan med Vänersborgs kommun. Resultat blev en skrivelse som skickats till kommunen med förfrågan om att få komma och träffa tjänstepersoner som kan svara på våra frågor (se i bilaga). Vi hoppas mötet kan bli av torsdag 7 mars.

Frågor att samarbeta kring – några exempel.	
a)	Föreningen planerar att "ny"-inventera fauna och flora "från Vänersborg till Restad" - vilka råd har kommunförvaltningarna?
b)	En annan inventering som föreningen planerar gäller områdets stigar av olika slag – vad bör vi tänka på?
c)	Hur avser kommunförvaltningarna att gå vidare med den av kommunfullmäktige antagna naturvårdsstrategin – t.ex. tidplan, organisation, samordnat ansvar?
d)	Hur ser kommunförvaltningens planer ut för skogsvården i området - kan vi finna en form för samråd i denna fråga?
e)	Föreningen avser att söka medel för en uppdatering av kunsken om Lillans fisk fauna genom elfiske - hur kan vi samarbeta?
f)	Invasiva arter utgör ett påtagligt problem både för Lillån och dess omgivning - hur kan vi samarbeta kring åtgärder mot arter såsom vattenpest, parkslide, jättehalssamin och mink.
g)	Kungsfiskaren är en viktig fågelart som funnits i perioder i och kring Lillån – hur kan vi tillsammans främja häckning?

Här är bild på inventeringskartan som projektet har som utgångspunkt i kommande arbete med att kartlägga naturvärden i området.

Möte 2024-01-18

Vi diskuterade möjligheten att söka projektbidrag från vår Riksorganisation för att genomföra elfiske i Lillån. Mötet beslutade att söka pengar i höst (före 1/10) och genomföra elfisket 2025. Då hinner vi ha kontakt med Länsstyrelsen och ta in offerter från konsulter som kan genomföra elfisket.

Möte 2024-01-11

Hedvig berättade om Hållbarhetsveckan, som nu blir i maj månad istället. Miljöforum tar en paus och är tillbaka nästa år. Kommunens [klimatlöften](https://klimat2030.se/undertecknare/vanersborg-kommun/) (<https://klimat2030.se/undertecknare/vanersborg-kommun/>) är uppdaterad. [Naturvårdsstrategin](https://storymaps.arcgis.com/stories/c689293729744736b3c295414ae701cf) (<https://storymaps.arcgis.com/stories/c689293729744736b3c295414ae701cf>) är på plats, och vi fick reda på att Vänersborgs kommun blivit beviljade flera LONA-bidrag (Lokal naturvård, söks via Länsstyrelsen); invasiva arter och skyddsvärda träd. Förhoppningsvis kan föreningen och kommunen göra gemensam insats för invasiva arter. Håll utkik i vår kalender!

- Nära området: Rånnums herrgård, Vattenfall, Snäjk-butiken, Viltskogen m fl
- Andra: Scouterna, Friluftsrådet, Skogsvargarna, skidklubben, Friskis m fl
- Dialog med andra markägare (än kommunen)

- Forum Vänersborg
- Visit Trollhättan-Vänersborg

Föreningen är medlem i turistföreningen/Visit Thn o Vbg. Carina är med på möte på Rånnum 22/11. Kim kontaktar Forum Vbg (Krävs medlemskap?).

Ta fram bruttolista på olika insatser för 2024 och gå igenom listan på nästa projektmöte.

Ta fram presentation om projektet att visa för presumtiva samverkansparter.

Grupp: Aktiviteter för att öka kännedomen

- Odling vid Lillåstugan
- Bikupa vid Lillån
- Ljus-/eld-event
- Tipspromenader

Föreningens programgrupp också vara delaktig i det här arbetet.

Kim kan presentera föreningens kommunikationskanalerna på nästa digitala projektmöte.

Skolskog/samverkan med Maridalsskolan med flera – separat aktivitet. Samordnare utses av föreningens styrelse.

Möte 2023-09-21

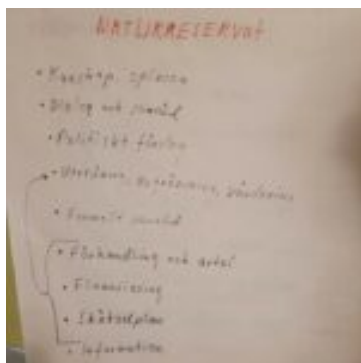
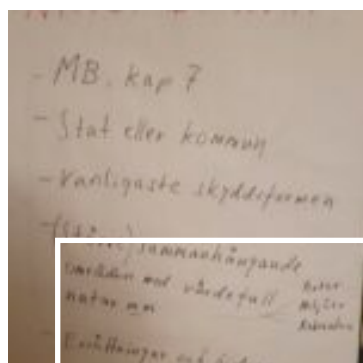
Mötet började utomhus i den ljumna sensommarkvällen. Lave inledde med att berätta om de hot som området mött sedan 50 år tillbaka.

Läs mer i dokumentet: 230808 SNF PM Hot och möjligheter Lillån LT (<https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/287/2023/09/230808-SNF-PM-Hot-och-mojligheter-Lillan-LT.pdf>).

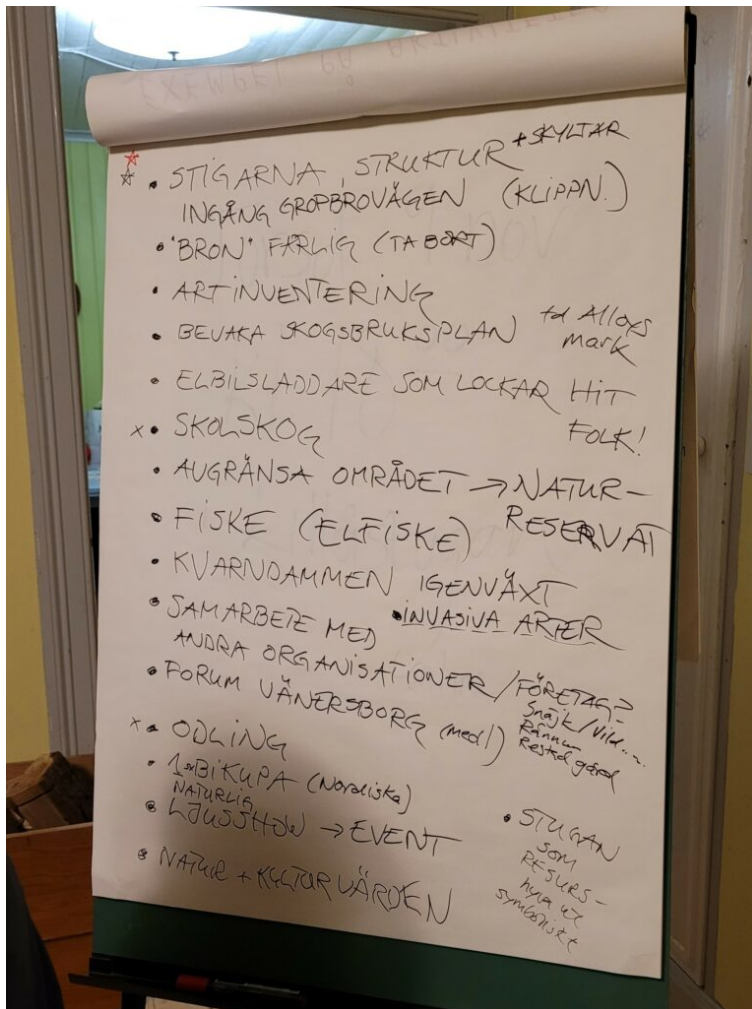
Göran, i mitten av bilden, fortsatte med att berätta om hur det går till att bilda naturreservat.

Här är det Göran pratade om i punktform.

Efter en presentationsrunda för att lära känna varandra, så började vi spåna på vad vi kan göra för aktiviteter. Nedan är bild på blädderblocket som vi fyllde med idéer. Projektadmin ser till att "klustra" idéerna till olika arbetsgrupper och sammanställa i ett dokument. Deltagarna får länk till dokumentet via mejl, och tills nästa möte kan deltagare skriva in sitt namn under de grupper man gärna vill arbeta vidare i.

Nästa projektmöte är torsdag den 9 november 2023 kl 18:00 i Lillåstugan. Vi ses!

Vid tangenterna,

Projektadmin Kim B